

Arnaud Thysen
Europees Departement

AT - 62.02.2011

CIRCULAIRE

Nieuw transparantieregister van de EU

4 oktober 2011

Europees Departement
T + 32 2 515 09 31
F + 32 2 513 04 94
at@vbo-feb.be

VBO vzw
Ravensteinstraat 4
B - 1000 Brussel
T + 32 2 515 08 11
F + 32 2 515 09 99
info@vbo-feb.be
www.vbo.be
Lid BUSINESSEUROPE

1 Inleiding

Gezien de steeds grotere impact van de Europese wetgeving op ondernemingen en gezien de toegenomen interactie tussen het bedrijfsleven en de Europese instellingen, wil het VBO zijn leden graag op de hoogte brengen van het **nieuwe transparantieregister van de Europese Unie**. Met de bedoeling het Europees besluitvormingsproces doorzichtiger te maken, hebben het Europees Parlement en de Europese Commissie **in juni** een gezamenlijk openbaar transparantieregister ingevoerd.

Het nieuwe transparantieregister **vervangt** het register dat in 2008 door de Commissie werd opgezet en dat reeds meer dan 4 000 organisaties bevat. Die organisaties worden de komende twaalf maanden geleidelijk overgebracht naar het gezamenlijke transparantieregister. De Raad van de Europese Unie heeft zijn voornemen te kennen gegeven om zich bij dit initiatief aan te sluiten. Onderhandelingen daartoe zouden in het najaar van start gaan.

Het register wil een belangrijke stap zijn in de richting van een meer participatieve democratie, één van de doelstellingen van de EU. Het zal voortaan dan ook niet alleen traditionele lobbyisten, maar ook advocatenkantoren, ngo's en denktanks omvatten. Kortom, **elke organisatie of zelfstandige** die invloed wil uitoefenen op de besluitvorming en het beleid van de EU.

2 Voordelen en verplichtingen die voortvloeien uit de registratie

De inschrijving in het register is **geen juridische verbintenis**. Volgens de Europese Commissie is het een soort van **visitekaartje** van de belangenvertegenwoordigers dat als doel heeft het contact met de Europese instellingen te vergemakkelijken.

De inschrijving maakt het mogelijk **automatisch op de hoogte** te worden gebracht van elke openbare raadpleging van de Europese Commissie op heel wat interessegebieden.

Bovendien kunnen organisaties meteen na registratie een nieuwe **accreditatie bij het Europese Parlement** aanvragen of een bestaande registratie hernieuwen via het formulier op de website van het Europees Parlement¹.

¹<http://www.europarl.europa.eu/parliament/expert/staticDisplay.do;jsessionid=3D276E49F113CA64ADDF920B95E436A6.node2?language=EN&id=65>.

In afwachting van de invoering van nieuwe regels zijn de badges die toegang geven tot het Parlement momenteel slechts één dag geldig.

Ingeschreven organisaties moeten wel **meer informatie verstrekken** dan vroeger. Het gaat voornamelijk om het aantal werknemers dat betrokken is bij belangenbehartiging, de belangrijkste wetsvoorstellen waarmee zij zich hebben bezighouden en de subsidies die ze eventueel van de EU hebben ontvangen.

Door zich in te schrijven in het transparantieregister verbinden organisaties er zich toe een **gemeenschappelijke gedragscode** na te leven. Zo beloven ze bijvoorbeeld hun naam en instelling altijd bekend te maken en hun informatie steeds op een eerlijke manier te verkrijgen. Het zich niet houden aan de gedragscode, kan leiden tot het indienen van een klacht alsook het nemen van maatregelen.

Organisaties die **reeds ingeschreven** zijn, hebben **één jaar** (tot juni 2012) om hun informatie te hernieuwen en bij te werken. Het VBO zal dat in de komende weken doen.

Voor de inschrijvingsprocedure en verdere informatie kan men terecht op volgend adres: <http://europa.eu/transparency-register>. Men vindt er onder meer:

- het **registratieformulier**² (online in te vullen);
- de **richtsnoeren**³ met betrekking tot het transparantieregister ("guidelines"), die concrete indicaties bevatten over de te verstrekken informatie, met name inzake financiële verklaring. Deze richtsnoeren zullen geregeld worden bijgewerkt naargelang van de problemen die zich voordoen;
- een FAQ (**Frequently Asked Questions**)⁴ die bij wijze van informatie wordt verstrekt en geregeld wordt bijgewerkt door het secretariaat van het register;
- het **institutioneel akkoord** dat gesloten werd tussen het Europees Parlement en de Europese Commissie⁵.

Meteen na de inschrijving zal elke organisatie een **nummer van inschrijving** in het register ontvangen dat ze in haar contacten met de instellingen zal kunnen vermelden, bijvoorbeeld bij deelname aan een openbare raadpleging.

² http://europa.eu/transparency-register/your-organisation/how-register/index_en.htm .

³ http://europa.eu/transparency-register/your-organisation/guidance-financial/index_en.htm

⁴ http://europa.eu/transparency-register/your-organisation/faq/index_en.htm

⁵ http://europa.eu/transparency-register/about-register/official-documents/text-of-references/index_en.htm

3 Wie wordt geacht zich te registreren?

Zoals in het institutioneel akkoord wordt gepreciseerd, worden alle organisaties en als zelfstandige werkzame personen die deelnemen aan activiteiten die erop gericht zijn de beleidsvorming, uitvoering van het beleid of de besluitvorming van de EU-instellingen direct of indirect te beïnvloeden, verzocht zich te registreren.

Het criterium dat in aanmerking wordt genomen is dus niet dat van de aard van de organisatie maar wel dat van de **aard van haar activiteiten**. Deze omvatten onder meer contacten met leden of ambtenaren van de Europese instellingen, het voorbereiden, laten circuleren of versturen van brieven, informatiemateriaal of discussiestukken en standpuntnota's, en het organiseren van evenementen, vergaderingen of promotionele activiteiten (op de zetel van de instantie of elders). Ook deelname aan formele raadplegingen inzake voorgenomen EU-wet- of regelgeving en andere openbare raadplegingen valt hieronder.

Werkgeversorganisaties, vakbonden, advocatenkantoren, consultants in overheidszaken worden dan ook alleen beoogd voor zover zij de voormelde activiteiten uitoefenen.

De organisaties worden in **zes categorieën** gerangschikt:

- I - Adviesbureaus en advocaten
- II – In-huis-lobbyisten en beroepsgroeperingen
- III - Niet gouvernementele organisaties
- IV - Denktanks en onderzoeksinstellingen
- V - Kerken en religieuze gemeenschappen
- VI - Vertegenwoordigende organisaties van plaatselijke, gewestelijke autoriteiten

Categorie II omvat ondernemingen en groepen ondernemingen, bedrijfs-, branche- en beroepsverenigingen, vakbonden, en overige soortgelijke organisaties. Er zijn bijzondere verplichtingen inzake **financiële verklaring** aan verbonden (zie infra).

4 Financiële verklaring

Voor organisaties van categorie II (in-huis-lobbyisten en beroepsverenigingen) moet een raming worden verstrekt van de kosten die verbonden zijn aan de activiteiten die in het toepassingsgebied van het register vallen. De procedure biedt de mogelijkheid te kiezen voor ofwel een raming uitgedrukt in absolute bedragen, ofwel een raming in de passende budgettaire schijf.

Volgens de richtsnoeren worden deze kosten geraamd **“door de volgende vijf elementen op te tellen:**

1. *Personeelskosten: worden berekend op basis van de arbeidstijd (berekening pro rata temporis) die besteed is aan de activiteiten die in het toepassingsgebied van het register vallen, uitgedrukt in aantal personen-jaren. Het percentage personeelskosten met betrekking tot die activiteiten, zal overeenstemmen met de som van de respectieve percentages.*
2. *Administratiekosten (inclusief kosten van de kantoren in Brussel): worden berekend door op de administratiekosten het percentage personeelskosten dat uit de voorgaande berekening voortvloeit toe te passen..*
3. *Kosten van uitbestede activiteiten, raadplegings- en onderaannemingskosten met betrekking tot activiteiten die in het toepassingsgebied van het register vallen.*
4. *Interne werkingskosten: werkingskosten met betrekking tot activiteiten die in het toepassingsgebied van het register vallen.*
5. *Ledenbijdragen, bijdragen en deelnemingskosten: beroepsgroeperingen, denktanks en speciale events georganiseerd door derden die niet in het register zijn ingeschreven. Deze kosten worden niet in aanmerking genomen in het geval van geregistreerde organisaties. Met het oog op transparantie moet de lijst van deze organisaties echter ook opgenomen worden in de rubriek ‘netwerken’ van het registratieformulier.”⁶*

Volgens punt 5 van deze richtsnoeren beoogt de financiële verklaring dan ook niet de eventuele bijdragen van aansluiting bij een beroepsgroepering of een denktank, noch de deelnemingskosten aan events, **op voorwaarde dat deze groeperingen/organisatoren zelf geregistreerd zijn in het register.** Dit betekent dus dat de bijdrage van de federaties die aangesloten zijn bij het VBO niet in aanmerking moet worden genomen, aangezien het VBO in het register is ingeschreven. Hetzelfde geldt voor de bijdrage van een onderneming die bij een geregistreerde federatie is aangesloten.

Bovendien bevat het registratieformulier een vak waarin wordt verzocht de **eventuele subsidies** aan te geven die in de loop van het boekjaar van de EU-instellingen werden ontvangen.

⁶ Editie nr1 van 23 juni 2011.

5 Activiteitsverklaring

Volgens de richtsnoeren⁷ moeten de registranten in deze rubriek onder meer de **wetgevingsdossiers** vermelden waarop zij in de loop van het afgelopen jaar hebben gewerkt, alsook de activiteiten die onder het register vallen en betrekking hebben op deze dossiers. Zij moeten hun deelname aan alle etappes van het wetgevingsproces vermelden: van de voorbereidende werkzaamheden (groen- en witboeken), inclusief de voorbereidende werkzaamheden van de Commissie (richtlijnen en verordeningen), tot de goedkeuring van de teksten door de wetgevende organen.

6 Conclusies

Deze nota is in hoofdzaak informatief bedoeld. Met meer specifieke vragen kunt u terecht bij de helpdesk van het gemeenschappelijk transparantieregister⁸.

Gezien het toegenomen belang van de contacten van de bedrijfswereld met de Europese instellingen, kunnen de ontwikkelingen in dit dossier zeer veel federaties en ondernemingen aanbelangen. Op basis van de voorgaande informatie dient iedere federatie/onderneming uit te maken of het wenselijk is zich te laten registreren, rekening houdend met de verplichtingen (cf. onder meer de financiële verklaring) en de voordelen (transparantie, geloofwaardigheid, mogelijkheid tot accreditatie bij het Europees Parlement en waarschuwing bij een thematische openbare raadpleging) die eraan verbonden zijn.

*
* *

⁷ Editie nr 1 van 23 juni 2011.

⁸ <https://ec.europa.eu/transparencyregister/public/contact/contact.do?locale=en#en>